



نبی مکرم اسلام(ص):

إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ

به راستی که من برای به کمال رساندن مکارم اخلاقی مبعوث شده ام.



## نظام نامه رفتاری مبتنی بر اخلاق حرفه ای (دانشگاه علوم پزشکی کردستان)

پدید آورندگان (به ترتیب حروف الفبا):

آقای دکتر فرزاد بیدارپور

آقای دکتر کامبیز حسن زاده

خانم بیان حسین زاده

خانم دکتر شهره رضایی

آقای دکتر محمد جعفر رضایی

آقای دکتر فرزین رضایی

آقای دکتر بداله زارع زاده

آقای دکتر شعبان سپهر

آقای دکتر افشین شادی

آقای مهندس شهرام شریفی

جناب حاج آقا حسن عارضی

خانم دکتر نسرین عبدی

خانم دکتر آرزو فلاحی

آقای دکتر ابراهیم قادری

آقای دکتر هومن قصری

آقای دکتر بابک قطبی

آقای دکتر محمود کلاه دوزان

آقای دکتر بهرام نیکخو

آقای دکتر مسعود ولظم

آقای دکتر سیامک واحدی

آقای دکتر وحید یوسفی نژاد

با سپاس ویژه از کلیه گروه های محترم آموزشی که در این امر یاری رسان ما بودند.

## تقدیم به:

ساحت مقدس بزرگ معلم اخلاق نبی مکرم اسلام (ص)

ساحت شهدای جان باخته در راه خدمت

بیماران و خدمت گیرندگان حوزه سلامت

## مقدمه

رعایت کدهای اخلاقی و رفتاری مشخص، تعریف شده و پذیرفته شده حرفه ای از سوی تمام کارکنان یکی از ارکان موفقیت یک سازمان مدون است. رعایت، پایش و کنترل رفتار همه شاغلین در سازمانهای حرفه ای موجب دستیابی به اهداف، شفافیت روابط احساس امنیت و احترام و خودشناسی سازمان می گردد. در این راستا نظام نامه رفتاری مبتنی بر اخلاق حرفه ای دانشگاه علوم پزشکی کردستان به اهتمام شورای عالی اخلاق دانشگاه و با استفاده از منابع تئوریک، تجارب ملی و بین المللی و اجماع نظر همکاران بخش و گروههای مختلف دانشگاه با استفاده از روش جمع آوری نظرات و دیدگاههای داخلی تدوین و در جلسات متعدد شورای عالی اخلاق مورد بازبینی قرار گرفت.

نسخه حاضر ویرایش اول این نظام نامه است که مانند هر اثر دیگری از این گونه، نیازمند تکمیل و تکامل است. اما از آنجائیکه در تدوین آن از روشمندی، دانش، تجربه و جمع آوری نظرات ذینفعان استفاده شده است، مجموعه ای است که بر اساس عمل به آن می توان به سازمان های متعالی تری از نظر رفتاری، پاسخگویی اجتماعی و دستیابی به اهداف سازمانی رسید.

## فهرست:

### ۱- کدهای عمومی:

- اعضای هیئت علمی
- دانشجویان
- کارکنان
- مدیران

### ۲- کدهای اختصاصی

#### ۲.۱ اعضای هیئت علمی

- بهداشت حرفه‌ای
- بهداشت عمومی
- بهداشت محیط
- بیوشیمی بالینی
- بیهوشی
- پرستاری
- جراحی
- دندانپزشکی
- رادیوتراپی
- رادیولوژی
- زنان و زایمان
- علوم تشریح
- فیزیولوژی
- فیزیک پزشکی
- کودکان

- اتاق عمل
- بهداشت حرفه‌ای
- بهداشت عمومی
- بهداشت محیط
- بیهوشی و هوشبری
- پرستاری
- پزشکی اجتماعی
- دندانپزشکی
- رادیوتراپی
- رادیولوژی
- روان‌پزشکی
- زنان و زایمان
- علوم آزمایشگاهی
- علوم تشریح
- فوریت‌های پزشکی
- فیزیک پزشکی
- قارچ و انگل‌شناسی
- کودکان
- مامایی

## ۲,۳ کارکنان

- امور تغذیه
- امور مالی
- آموزش
- بازرسان بهداشت محیط و حرفه‌ای
- تأسیسات
- تحقیقات و فناوری
- تربیت بدنی
- دانشکده دندانپزشکی
- دبیرخانه
- رانندگان
- فناوری اطلاعات
- گزینش
- مرکز مطالعات آموزش پزشکی
- مسئولان دفاتر
- مسئولان خوابگاه
- نگهبانان
- نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری
- نیروهای خدماتی
- واحد رفاه دانشجویی

۳- اصول اعلام خبر بد

۴- مرکز ناباروری

## کلیات کدهای رفتاری اعضای هیئت علمی علوم پایه و بالینی دانشگاه علوم پزشکی کردستان

- ۱) رفتار مؤدبانه و همراه با آراستگی و پیراستگی با دانشجویان، اعضای هیئت علمی و کارکنان.
- ۲) رفتار عادلانه و به دور از تبعیض.
- ۳) حضور به موقع در کلاس و جلسات آموزشی.
- ۴) به کارگیری روش‌های نوین تدریس و ارزشیابی.
- ۵) تدوین و اعلام طرح درس، طرح دوره و اهداف آموزشی و منابع درسی مرتبط و در دسترس.
- ۶) جلب مشارکت دانشجویان در فرایند یادگیری.
- ۷) حفظ ظاهر آراسته در چارچوب هنجارهای فرهنگی.
- ۸) رعایت پوشش مناسب بر اساس اصول حضور در بالین و آزمایشگاه و ...
- ۹) شرکت فعال در دوره‌های بازآموزی و توانمندسازی فردی.
- ۱۰) ارتقاء دانش حرفه‌ای و به روز کردن دانسته‌های تخصصی خود.
- ۱۱) آشنایی با فناوری‌های آموزشی و به روز کردن آن.
- ۱۲) رعایت اصول Role modeling (الگو بودن) اعضای هیئت علمی دانشگاه.\*
- ۱۳) آگاه به تأثیرات آموزشی برنامه درسی پنهان (Hidden curriculum)\*\*\*.
- ۱۴) حفظ مرزبندی حرفه‌ای در محیط دانشگاه (Professional Distance)\*\*.
- ۱۵) تعیین یک زمان مشخص جهت انجام امور شخصی همکاران با توجه به درخواست آن‌ها.
- ۱۶) همدلی با دانشجویان و اختصاص زمان جهت مشاوره تخصصی به دانشجو.
- ۱۷) راهنمایی و مشاوره دانشجویی طبق مقررات و آیین‌نامه و شواهد آموزش پزشکی.
- ۱۸) حفظ ایمنی خود، دانشجویان و کارکنان طبق پروتکل‌های ایمنی محیط کار و آموزش، رعایت مقررات دانشگاه.
- ۱۹) تعهد به رعایت اصول ایمنی حرفه‌ای در حمل و نقل مواد خطرناک به آزمایشگاه.
- ۲۰) رعایت قوانین و مقررات آموزشی دانشگاه در هر شرایط.
- ۲۱) رعایت قوانین و مقررات پرسنلی از جمله حضور و غیاب، مرخصی و ترک محل خدمت با هماهنگی مسئولان.
- ۲۲) حل تنش‌های ایجاد شده از طریق مبادی ذی‌ربط و گفت‌وگو.
- ۲۳) مدیریت و مصرف منابع، طبق شواهد و منطق روشن و در چارچوب قانون.
- ۲۴) استفاده بهینه از وسایل، منابع و تجهیزات دانشگاه.
- ۲۵) شرکت فعال و مشارکت آشکار در مباحث طرح‌شده در جلسات رسمی.
- ۲۶) فعالیت و اظهارنظر در محدوده تخصص حرفه‌ای خود.

۲۷) رابطه فعال و مثبت با مدیریت دانشگاه ضمن نقد منصفانه.

۲۸) پذیرش صادقانه اشتباه و خطا در انجام وظیفه و عذرخواهی متناسب.

۲۹) پذیرش نقدهای سازنده از طرف همکاران و دانشجویان.

۳۰) پرهیز از بیان صریح در خصوص وخامت وضعیت بیمار در حال بیهوشی و قبل و بعد از آن در بالین بیمار. \*\*\*\*

۳۱) رعایت اصول رفتاری در برخورد با بیمار به ویژه زمان انجام ای سی ال سی - ریوی و پرهیز از هرگونه اقدام دور از شأن انسانی.

۳۲) رعایت ضوابط علمی و اندیکاسیون، درخواست اقدامات پاراکلینیکی و تعهد و دقت در رویت نتایج.

۳۳) رعایت وظایف اخلاقی و حرفه‌ای در هنگام گزارش موارد جرم و جنایت و مسائل امنیتی.

۳۴) حفظ محرمانگی کلیه اطلاعات سازمانی و شخصی و ارائه اطلاعات فقط در چارچوب مقررات.

۳۵) به کارگیری فعالیت‌های تشویقی و تنبیهی مبتنی بر شواهد آموزش پزشکی و مقررات جاری.

۳۶) امانت‌داری، رعایت حقوق مؤلفان و محققان (copy right)، پرهیز از سرقت ادبی و علمی در کارهای علمی و پژوهشی.

۳۷) حمایت و پذیرش همکار جدید و انتقال تجارب.

۳۸) آگاهی از کدهای اخلاقی عمومی و تخصصی مربوط به حرفه خود و تغییرات آن‌ها.

## Role modeling \*

اولین بار این اصطلاح توسط جامعه‌شناس مشهور رابرت مرتون به کار برده شد. او این مطلب را مطرح کرد که انسان‌ها در گروه‌های حرفه‌ای، خود را با افراد برجسته و مرجع مقایسه می‌کنند و رفتارها، حرکات، کلام، پوشش و موضع‌گیری آن‌ها را درونی کرده و از آن‌ها تقلید می‌نمایند. او این مسئله را به عنوان Role modeling یا الگوبرداری از افراد برجسته گروه مرجع توضیح داد و در ادبیات آموزش پزشکی از این اصطلاح بدون ترجمه، برای نشان دادن اهمیت و نفوذ رفتار و گفتار و ظاهر و موضع‌گیری‌های اعضای هیئت علمی در محیط دانشگاهی استفاده می‌شود.

## (Professional Distance) \*\*

و همچنین اصطلاح تقریباً مترادف آن Professional objectivity به این مفهوم اشاره دارد که اعضای گروه‌های حرفه‌ای مانند پزشکان، پرستاران، و کلا، قضات و اعضای هیئت علمی دانشگاه لازم است که در هنگام ارائه خدمات حرفه‌ای خود فاصله و مرز مناسبی را با مراجعه‌کنندگان خود در هر حالت حفظ نمایند؛ چون به خاطر طبیعت و ماهیت فعالیت ممکن است به‌طور ناخواسته درگیر مسائل اجتماعی و عاطفی مراجعه‌کنندگان شوند و از ادامه کار حرفه‌مندانه خود باز بمانند و خود و مراجعه‌کنندگان را به این دلیل دچار صدمات مختلف نمایند.

## Hidden curriculum \*\*\*

برنامه درسی پنهان را می‌توان به تمامی نگاه‌ها و نگرش‌ها، ارزش‌ها و باورها و رفتارهای غیرصریح و ضمنی اطلاق کرد که در بیشتر موارد و به‌صورت تلویحی و رفتاری و شاید غیر عمد و در قالب هنجار فرهنگی از طریق سازمان‌بندی‌های آموزشی و قوانین نانوشته به فراگیران منتقل می‌شود. به‌طوری که فراگیران به‌طور ضمنی و تلویحی و در مواردی به‌صورت ناخودآگاه آن‌ها را به رفتار آتی خود مبدل می‌کنند.

## \*\*\*\* مکالمه بر بالین

تحقیقات نشان می‌دهد که مکالمه گروه پزشکی بر بالین بیمار به دقت توسط وی مورد بررسی قرار گرفته و با توجه به اینکه بیمار ممکن است توانایی تفسیر صحیح اطلاعات رد و بدل شده را نداشته باشد، موجب افزایش اضطراب و نگرانی بیمار شده و این امر در روند درمان، تأثیر منفی بر جای خواهد گذاشت.

## کلیات کدهای رفتاری دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان

- ۱) رفتار مؤدبانه و همراه با آراستگی و پیراستگی کلام با دانشجویان، اعضای هیئت علمی و کارکنان.
- ۲) رعایت ادب، احترام و همکاری با کارکنان خدماتی، نگهبانی و انتظامی دانشگاه.
- ۳) پرهیز از شایعه‌پراکنی، ادعاهای بی‌اساس و پرهیز از انتشار مطالب غیرشرعی، غیرقانونی و خلاف اخلاق.
- ۴) حفظ آرامش، رفتار مؤدبانه و قانونمند با اعضای هیئت علمی، کارکنان و دانشجویان در هنگام اختلاف نظر، تضاد منافع و برخوردهای احتمالی.
- ۵) پرهیز از بدگویی از اعضای هیئت علمی و بکار بردن الفاظ غیرمحترمانه در مورد اعضای هیئت علمی و کارکنان.
- ۶) پرهیز از رفتارها و گفتارهای غیرقابل قبول در فرهنگ دانشگاهی.
- ۷) حفظ چارچوب قانونی و فرهنگی در پوشش (Attire, and code of dress).
- ۸) حضور به موقع در کلاس و جلسات آموزشی.
- ۹) عدم استفاده از تلفن همراه در موارد غیر ضروری با توجه به دستورالعمل‌های موجود.
- ۱۰) عدم دخالت در امور غیر مرتبط با وضعیت دانشجویی.
- ۱۱) حفظ محرمانگی کلیه اطلاعات سازمانی و شخصی و ارائه اطلاعات فقط در چارچوب مقررات.
- ۱۲) عدم مزاحمت برای اعضای هیئت علمی و کارکنان در ساعات غیر اداری و در موارد غیر مرتبط با آموزش و مشاوره.
- ۱۳) عدم شرکت در فعالیت‌های مربوط به سوء مصرف مواد، رفتارهای خلاف شأن دانشجو.
- ۱۴) حفظ روحیه جوانمردی در ورزش‌های قهرمانی، رقابت سالم و منصفانه در اماکن ورزشی و مسابقات.
- ۱۵) همکاری و رعایت نظم در هنگام حوادث، بلایای طبیعی و انسانی.
- ۱۶) دقت در امانت‌داری، رعایت حقوق مؤلفان و محققان (copy right) پرهیز از سرقت ادبی و علمی در کارهای علمی و پژوهشی.
- ۱۷) در صورت هر گونه اعتراض به مسائل آموزشی از قبیل نمره، رفتار اعضای هیئت علمی و کارکنان و یا تصمیم‌های گرفته شده شوراها و مدیران، لازم است اعتراض کتبی، فقط از طریق مبادی ذی‌ربط و ساز و کارهای پیش‌بینی شده قانونی انجام پذیرد.
- ۱۸) رعایت قوانین و مقررات آموزشی دانشگاه در هر شرایط.
- ۱۹) رعایت قوانین کشوری و دانشگاهی در فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی در محیط‌های دانشگاهی.
- ۲۰) حفظ اموال، منابع و منافع دانشگاه در کلیه محیط‌های آموزشی و رفاهی.
- ۲۱) رعایت اصول ایمنی خود و سایرین طبق پروتکل‌های ایمنی محیط کار و آموزش.
- ۲۲) حفظ مرزبندی حرفه‌ای با اعضای هیئت علمی و کارکنان در کلام، رفتار و مراودات اجتماعی.

- ۲۳) رعایت صداقت در بیان و گزارش داده‌ها و شاخص‌ها.
- ۲۴) گزارش سریع بروز خطا در محل کار یا کارآموزی به مربی یا کارفرما.
- ۲۵) دقت در اطلاع‌رسانی صحیح وضعیت بیمار یا شدت بیماری، به وی یا همراهان.
- ۲۶) رعایت اصول رفتاری در برخورد با بیمار به‌ویژه حین انجام احیای قلبی - ریوی و پرهیز از هرگونه اقدام دور از شئون انسانی.
- ۲۷) نصب نشان شناسایی در محل کارآموزی یا کارورزی در محل قابل دید لباس.
- ۲۸) خودداری از هرگونه فیلم‌برداری و عکس‌برداری بدون داشتن مجوز مسئولان دانشگاه.
- ۲۹) کسب اجازه از اعضای هیئت علمی جهت ضبط و ثبت محتواهای آموزشی.
- ۳۰) رعایت اصول و قوانین کنترل عفونت و دفع بهداشتی زباله.
- ۳۱) رعایت اصول اخلاقی و استفاده صحیح و بهینه در استفاده از تجهیزات، مواد و کیت‌های آزمایشگاهی.
- ۳۲) اجتناب از حضور در محل کارآموزی در صورت ابتلا به بیماری‌های واگیر.
- ۳۳) احترام به اعتقادات دینی، فرهنگی، قومی و خانوادگی مراجعه‌کنندگان.
- ۳۴) اصلاح اشتباهات ثبت پرونده: در صورتی که پرونده توسط پرستار مسئول تأیید نشده با قید کلمه error و در صورتی که پرونده تأیید و امضای پرستار مسئول را داشته باشد، فقط با نوشتن دستور جدید مبنی بر لغو دستور غلط قبلی و پرهیز از تغییر شکل دادن، مخدوش کردن و یا استفاده از قلم غلط‌گیر.
- ۳۵) رعایت دقیق و کامل حقوق بیمار و ملاحظات اخلاقی مرتبط در تهیه شرح حال.
- ۳۶) کسب رضایت ولی یا قیم بیمار جهت استفاده از اطلاعات وی در زمینه‌های تحقیقاتی و آموزشی.
- ۳۷) اطلاع از مشکلات و عوارض ایجاد شده در پروسه درمان به بیمار.
- ۳۸) آگاهی از کدهای اخلاقی عمومی و تخصصی مربوط به حرفه خود و تغییرات آن‌ها.
- ۳۹) پرهیز از مکالمه صریح در خصوص وخامت وضعیت بیمار در حال بیهوشی و قبل و بعد از آن در بالین بیمار.

## کلیات کدهای رفتاری کارکنان دانشگاه علوم پزشکی کردستان

- ۱) رفتار مؤدبانه، همراه با آراستگی و پیراستگی کلام با دانشجویان، اعضای هیئت علمی و کارکنان و مراجعه کنندگان.
- ۲) نظم و آراستگی ظاهر در چارچوب هنجارهای فرهنگ سازمانی.
- ۳) پرهیز از شایعه پراکنی، بدگویی، غیبت و انتشار مطالب غیرقانونی و غیراخلاقی.
- ۴) انتقادپذیری و پذیرش اشتباه و مسئولیت آن.
- ۵) عدم طرح درخواست شخصی از مراجعه کنندگان در قبال انجام خدمت.
- ۶) توسعه مهارت‌های مدیریت روابط انسانی خود.
- ۷) تلاش در جهت توانمندسازی فردی و پایبندی به مسئولیت حرفه‌ای.
- ۸) ارائه اطلاعات صحیح، مشارکت، همکاری و انعطاف‌پذیری در چارچوب قوانین.
- ۹) حفظ حریم خصوصی همکاران و دانشجویان و مراجعه کنندگان.
- ۱۰) پاسخگویی و در دسترس بودن، شفافیت و رعایت قوانین و مقررات و انجام وظایف محوله.
- ۱۱) حفظ محرمانگی کلیه اطلاعات سازمانی و شخصی و ارائه اطلاعات فقط در چارچوب مقررات.
- ۱۲) استفاده بهینه از منابع و تجهیزات و وسایل دانشگاه.
- ۱۳) تسهیل امور محوله بدون ایجاد موانع اداری و عدم تحمیل هزینه و تشریفات غیرضروری.
- ۱۴) رعایت حضور و غیاب و مرخصی طبق قانون.
- ۱۵) عدم اتلاف وقت سایر همکاران.
- ۱۶) ارتباط اداری و همکاری مناسب با مدیریت و همکاران.
- ۱۷) حفظ آرامش و متانت در هنگام اختلاف نظر و برخوردهای احتمالی.
- ۱۸) حمایت و پذیرش همکار جدید و انتقال تجارب.
- ۱۹) صداقت و راست‌گویی در ارائه خدمت.
- ۲۰) آگاهی از کدهای اخلاقی، عمومی و تخصصی مربوط به حرفه خود و تغییرات آن‌ها.

## کلیات کدهای رفتاری مدیران دانشگاه علوم پزشکی کردستان

- ۱) رفتار مؤدبانه و همراه با آراستگی و پیراستگی کلام با دانشجویان، اعضای هیئت علمی و کارکنان.
- ۲) اعلام برنامه مدون ملاقات با کارکنان و مراجعه کنندگان در دفتر مدیریت.
- ۳) در دسترس بودن، پاسخگویی شفاف، قانونمندی و مسئولیت‌پذیری در مورد کلیه فرایندهای کاری.
- ۴) رابطه فعال و مثبت با سایر مدیران و حوزه‌های دانشگاه و برون دانشگاهی بر اساس منافع سازمانی.
- ۵) همکاری بین بخشی، تلاش در جهت رفع مشکلات و معضلات در اولین سطح ممکن.
- ۶) استفاده بهینه از منابع انسانی و مادی در جهت اهداف اعلام شده دانشگاه.
- ۷) تلاش در جهت تأمین نیروهای مناسب برای واحدهای مختلف.
- ۸) واگذاری مسئولیت، متناسب با تخصص و شأن و منزلت کاری.
- ۹) جلب مشارکت و استفاده از توانمندی‌های کلیه همکاران.
- ۱۰) دوری از تبعیض و رعایت عدالت در برخورد با کارکنان.
- ۱۱) تلاش برای درک و رفع مشکلات کارکنان در چارچوب قوانین.
- ۱۲) نمود ارزش‌های فرهنگی، دینی و اجتماعی در رفتار و گفتار.
- ۱۳) نمودهای رفتاری مبتنی بر منافع سازمانی به دور از منافع شخصی و صنفی.
- ۱۴) تلاش در جهت رفع تنش و ایجاد فرهنگ گفتگو برای حل مسائل.
- ۱۵) رازداری، امانت‌داری و حفظ اسرار و اطلاعات سازمانی.
- ۱۶) حفظ فاصله حرفه‌ای با همکاران و مراجعه کنندگان.
- ۱۷) ارائه بیان کاری در جهت ارتقای فرایندهای اداری.
- ۱۸) برنامه‌ریزی کلیه امور در جهت سیاست‌های اعلام شده دانشگاه.
- ۱۹) تعهد سازمانی پایدار، حتی در صورت ناکامی شخصی در سازمان.
- ۲۰) تسلط بر قوانین و مقررات بخش‌های ذی‌ربط.
- ۲۱) پرهیز از استفاده از قدرت مدیریت در جهت منافع شخصی.
- ۲۲) اعمال فعالیت‌های تشویقی در مجموعه تحت مدیریت، بر اساس انجام وظایف و شرح وظایف سازمانی کارکنان.
- ۲۳) اعمال فعالیت‌های بازدارنده در مجموعه تحت مدیریت، بر اساس انجام وظایف و شرح وظایف سازمانی کارکنان.
- ۲۴) پاسخ سریع و به موقع به کلیه مکاتبات اداری و پیگیری لازم.
- ۲۵) عدم دخالت در حوزه مدیریتی سایر مدیران دانشگاه.
- ۲۶) توجه و احترام به نیازهای فرهنگی، عواطف و اعتقادات دیگران.

۲۷) آگاهی از کدهای اخلاقی عمومی و تخصصی مربوط به حرفه خود و تغییرات آنها.

۲۸) آگاه به نقش Role modeling (الگو بودن) خود برای کارکنان و سایر مدیران در قانون‌مداری، انجام وظیفه و تعهد سازمانی.

## کدهای رفتاری اختصاصی اعضای هیئت علمی گروه بهداشت حرفه‌ای

- ۱) پوشیدن روپوش آزمایشگاهی هنگام فعالیت در آزمایشگاه.
- ۲) پوشیدن دستکش مخصوص مواد شیمیایی هنگام کار با مواد شیمیایی.
- ۳) پوشیدن ماسک مخصوص مواد شیمیایی هنگام کار با مواد شیمیایی.
- ۴) پوشیدن عینک مخصوص مواد شیمیایی هنگام کار با مواد شیمیایی خطرناک.
- ۵) الزام کلیه افراد وارد شونده به آزمایشگاه جهت رعایت نکات ایمنی.
- ۶) تشویق تک‌تک دانشجویان به انجام کار عملی در آزمایشگاه.
- ۷) الزام به حضور و همراهی با دانشجویان جهت بازدید از صنایع و پروژه‌های عمرانی.

## کدهای رفتاری اختصاصی اعضای هیئت علمی گروه بهداشت عمومی

- ۱) نصب نشان شناسایی قابل دید در لباس، در مکان کارآموزی.
- ۲) توضیح شفاف از روند آموزش برای مراجعه کنندگان.
- ۳) اطلاع از مشکلات و عوارض ایجاد شده در حین کارآموزی.
- ۴) استفاده از دستکش یکبار مصرف در مواردی که احتمال تماس با خون و مایعات وجود دارد.
- ۵) اجتناب از حضور در محل کارآموزی در صورت ابتلا به بیماری‌های واگیر.
- ۶) آموزش به دانشجو جهت گزارش فوری بروز خطا در محل کارآموزی به مربی.
- ۷) آموزش به دانشجو جهت ترک محل کارآموزی، فقط با اجازه مربی.
- ۸) آموزش به دانشجو جهت رعایت حضور و خروج به موقع و نظم در کارآموزی.

## کدهای رفتاری اختصاصی اعضای هیئت علمی گروه بهداشت محیط

- ۱) حفظ حقوق مادی و معنوی داده‌های اخذ شده از سازمان‌های مختلف و اخذ مجوزهای لازم در صورت نیاز به انتشار در مجلات و کتب مختلف.
- ۲) نقد سازنده و به دور از بد اخلاقی از تأسیسات مورد بازدید مثل تصفیه‌خانه‌های آب و فاضلاب و ... به طوری که الگویی عملی برای دانشجویان باشد.
- ۳) آموزش نکات لازم در زمینه تعامل و حفظ حرمت کارشناسان و مربیان واحدهای مختلف کارآموزی به دانشجویان.
- ۴) آموزش به دانشجو برای رعایت قوانین و مقررات جاری واحدهای مورد بازدید در کارآموزی.
- ۵) آموزش به دانشجو برای عدم دفع مواد زائد سمی و خطرناک آزمایشگاه‌ها از جمله نانو ذرات و زائدات حاوی فلزات سنگین به شبکه فاضلاب شهری (باید در ظروف مخصوصی جمع آوری و به روش ویژه مطابق دستورالعمل‌ها دفع شوند).
- ۶) تهیه برگ اطلاعات ایمنی مواد شیمیایی (Material Safety Data Sheet (MSDS) مورد استفاده در آزمایشگاه و رعایت آن‌ها.
- ۷) استفاده بهینه از دستگاه‌های آزمایشگاهی و انجام سرویس به موقع آن‌ها.
- ۸) در صحت و دقت داده‌های خروجی از آزمایشگاه نهایت تلاش به عمل آید.
- ۹) نظارت بر انجام و صحت نتایج طرح‌های تحقیقاتی و پایان‌نامه‌های دانشجویی.
- ۱۰) برگزاری دوره‌های ایمنی (بر اساس طراحی کوریکولوم) آزمایشگاه مختص کلیه دانشجویان جدیدالورود.
- ۱۱) آموزش مهارت‌های ارتباطی و اجتماعی خاص حرفه، در برخورد با مراکز مورد بازدید به دانشجو.

## کدهای رفتاری اختصاصی اعضای هیئت علمی گروه بیوشیمی بالینی

- ۱) رعایت نظم، انضباط و احتیاط ایمنی در آزمایشگاه.
- ۲) خودداری از استنشاق مستقیم حلال های شیمیایی یا دید چشمی در ظروف حاوی حلال های سوزآور به منظور تشخیص حلال.
- ۳) خودداری از بیرون آوردن حلال های فرار و سوزآور نظیر اسید کلریدریک غلیظ و ... از زیر هود شیمیایی.
- ۴) خودداری از کشیدن حلال ها و محلول های شیمیایی با دهان به جای پوآر.
- ۵) استفاده از تجهیزات ایمنی، نظیر عینک مخصوص، دستکش و ماسک مناسب در صورت استفاده از اتیدیوم برماید، آکریل آمید (در الکتروفورز) یا سایر مواد شیمیایی خطرناک.
- ۶) خودداری از وزن کردن مواد خطرناک در بیرون از هود شیمیایی.
- ۷) اطلاع به مسئولان مربوطه در صورت بروز هرگونه حادثه نظیر آسیب به لوازم و تجهیزات آزمایشگاهی و آسیب به خود یا همکاران.
- ۸) رعایت اصول اساسی صحت و وقت در نمونه گیری، نگهداری نمونه و انجام آزمایش مطابق استانداردها و پایش کنترل کیفی از طرف دانشجویان.
- ۹) دفع مواد زائد بر اساس اصول ایمنی و علمی.

## کدهای رفتاری اختصاصی اعضای هیئت علمی گروه بیهوشی و هوشبری

- ۱) ویزیت قبل از بیهوشی با هدف کاهش اضطراب بیمار از بیهوشی.
- ۲) اقدامات کاهش ترس از بیهوشی به صورت چهره به چهره.
- ۳) توضیح روش های بیهوشی به بیمار و روش های جایگزینی.
- ۴) دادن حق انتخاب روش بیهوشی به بیمار با در نظر گرفتن مزایا و مضرات هر روش.
- ۵) پرهیز از بیان صریح در خصوص وخامت وضعیت بیمار در حال بیهوشی و قبل و بعد از آن در بالین بیمار.
- ۶) توجه بیمار برای رعایت ناشتایی.
- ۷) همراهی والدین بیماران خردسال در صورت امکان.
- ۸) آگاه کردن بیماران از عوارض احتمالی بیهوشی و ارائه اطلاعات در مورد آن و نحوه مدیریت در صورت بروز مشکل.
- ۹) رعایت حداکثری پوشش برای بدن بیماران.
- ۱۰) محافظت و امانت داری از ارگان های خارج شده از بدن و بافت ها.
- ۱۱) رعایت اصول شأن والای انسانی بیمار حین آموزش.
- ۱۲) آموزش لوله گذاری صرفاً توسط استاد مربوطه و یا بر اساس سلسله مراتب آموزشی و با رعایت اصول علمی و اخلاقی.
- ۱۳) آموزش لوله گذاری در اطفال صرفاً پس از کسب تجربه کافی توسط دانشجو و تأیید استاد مربوطه.
- ۱۴) مداخله فعال در روند لوله گذاری توسط دانشجو و توقف آن در صورت بروز احتمال هر گونه خطر برای بیمار.

## کدهای رفتاری اختصاصی اعضای هیئت علمی گروه‌های پرستاری - مامایی

- ۱) رعایت دقیق و کامل حقوق بیمار و ملاحظات اخلاقی مرتبط با آن در موارد استفاده از بیمار در آموزش به دانشجویان.
- ۲) حفظ حقوق بیمار و عدم تأثیرپذیری اقدامات درمانی، در صورت عدم تمایل به همکاری وی یا خانواده‌اش در امر آموزش.
- ۳) بررسی و بازنگری مستمر کیفیت دوره‌های آموزشی، راهنماها و استانداردهای موجود در راستای ارتقاء خدمات سلامت.
- ۴) گذراندن دوره‌های آموزشی لازم، آگاهی از اصول و قواعد پژوهش و عمل بر اساس راهنماهای اخلاق در پژوهش عمومی، اختصاصی و کشوری در صورت فعالیت در حوزه پژوهش.
- ۵) تلاش در جهت متقاعد کردن بیمار برای شرکت آگاهانه و داوطلبانه در تحقیق و عدم هرگونه تحمیل و اجبار به بیمار.
- ۶) تلاش در جهت ارتقای مهارت‌ها و ظرفیت‌های بالینی دانشجویان.

## کدهای رفتاری اختصاصی اعضای هیئت علمی گروه جراحی

- (۱) انتخاب پروتکل جراحی و درمانی بر اساس اصول علمی و اندیکاسیون ها.
- (۲) صداقت در رعایت توانایی حرفه‌ای، طبابت در محدوده توانمندی و صلاحیت و ارجاع سایر موارد به همکاران ذیصلاح.
- (۳) رعایت آداب معاینه بیماران، به ویژه بانوان و کودکان.
- (۴) خودداری از ارتباط مستقیم مالی با بیمار و همراهان در فرایند درمان.
- (۵) پابندی در استمرار و پیگیری فرآیند درمان بخصوص بعد از انجام جراحی.
- (۶) تسهیل حضور والدین بیماران خردسال در صورت امکان.

## کدهای رفتاری اختصاصی اعضای هیئت علمی گروه دندانپزشکی

- ۱) دخالت دادن نظر بیمار در انتخاب بهترین گزینه درمانی در صورت وجود روش های درمانی مختلف.
- ۲) ایجاد شرایط حضور همراه بیمار در مراحل تشخیصی و درمانی بخصوص در مورد کودکان و افراد ناتوان و کم توان ذهنی و جسمی، بسته به تشخیص درمانگر.
- ۳) ارائه اطلاعات کافی به زنان باردار در مورد درمان و نتایج آن برای مادر و جنین و عدم درمان و پیامدهای آن.
- ۴) توجه به انجام بهترین و استانداردترین روش درمان بر اساس اصول علمی.
- ۵) تلاش کافی برای ویزیت و درمان بیماران اورژانسی بر اساس پروتکل های مصوب.
- ۶) انجام فرایند ویزیت و درمان بیماران با شرایط ویژه (ایدز، هیپاتیت و ...) در حیطه تخصصی خود.
- ۷) رعایت اصول و قوانین کنترل عفونت در ویزیت، درمان و دفع زباله های دندانپزشکی (آمالگام و داروی ظهور و ثبوت).
- ۸) مداخله فعال در روند درمان، توسط دانشجو و توقف آن در صورت بروز احتمال هرگونه آسیب.
- ۹) برنامه ریزی مناسب و صرف وقت کافی در آموزش بخصوص در فعالیت های کلینیکی به دانشجویان.
- ۱۰) حفظ شان و حریم شخصی بیمار (مثل حداقل تماس ممکن) طی فرایند درمان.

## کدهای رفتاری اختصاصی اعضای هیئت علمی گروه رادیوتراپی

- ۱) بررسی عوارض درمان و ویزیت و معاینه هفتگی بیماران در طول دوره پرتو درمانی و در صورت نیاز، تصحیح و بازبینی طراحی درمان.
- ۲) کنترل هفتگی فیلدهای طراحی شده و در صورت نیاز، تصحیح آنها.
- ۳) رعایت حفاظت فردی در مقابل اشعه.
- ۴) اطمینان از عدم حضور همراهان و بیماران در منطقه تحت کنترل از نظر اشعه.
- ۵) عدم اقدام خودسرانه بالینی خارج از گاید لاین ها و پروتکل ها و تلاش در جهت دریافت و فراگیری آخرین گایدلاین ها و دستورالعمل ها.
- ۶) گزارش هر گونه نگرانی در رابطه با عدم اطمینان یا ایمنی بیمار و تعامل با کارکنان و سایر همکاران در جهت رفع قصورات و جلوگیری از ایجاد عدم اطمینان در محیط بالینی.

## کدهای رفتاری اختصاصی اعضای هیئت علمی گروه رادیولوژی

- ۱) اشراف علمی به جزئیات تئوری و عملی عضو مورد تصویربرداری.
- ۲) اشراف علمی و عملی به اندیکا سیون، کتراندیکا سیون ها، ماده حاجب، وضعیت‌ها، روش‌های مختللف پرتونگاری و محل تمرکز لیزر سانتر و اشعه در عضو مورد نظر به صورت علمی.
- ۳) اشراف علمی و عملی به انواع تجهیزات مورد استفاده در تصویربرداری به منظور بهبود کیفیت تصاویر و ارائه توضیحات کاربردی شفاف مرتبط به تجهیزات دانشجویان.
- ۴) رعایت مسائل مربوط به ایمنی در بخش‌های مختللف تصویربرداری به ویژه بخش‌های پر تویی در حین آموزش کار عملی به دانشجویان.
- ۵) رعایت نکات و دستورهای لازم برای آمادگی بیمار در تصویربرداری اختصاصی طبق گایدلاین آموزشی در حین آموزش به دانشجویان.
- ۶) ارزشیابی استاندارد و علمی از دانشجو در پایان دوره در بخش‌های مختللف.
- ۷) همکاری لازم اعضای هیئت علمی گروه رادیولوژی با پزشک رادیولوژیست حین انجام گرافی اختصاصی، سیتی‌اسکن و ام‌آر‌آی به منظور انجام کلیشه با کیفیت تشخیصی مناسب.
- ۸) آموزش به دانشجو در استفاده از شیلدهای مناسب در انجام گرافی‌های مختللف بر اساس گایدلاین‌ها.

## کدهای رفتاری اختصاصی اعضای هیئت علمی گروه زنان

- ۱ رعایت اصول اخلاقی در هنگام معاینه بیمار.
- ۲ خودداری از تحمیل پروسیجرهای درمانی بدون شواهد پزشکی.
- ۳ رعایت اصول درمانی مناسب در کلیه مراحل درمان بیمار.
- ۴ حفظ حریم خصوصی بیمار در زمان درمان.
- ۵ حضور یک نفر خانم در هنگام معاینه توسط مردان.
- ۶ پیگیری بیماران کرایتیکال و پرخطر در مراحل انتقالی و همراهی فرد مناسب.
- ۷ توضیح کافی و لازم فرایندهای درمانی و تشخیصی به زبان قابل فهم به بیماران.

## کدهای رفتاری اختصاصی اعضای هیئت علمی گروه علوم تشریح

- ۱) قرائت فاتحه و طلب غفران الهی در ابتدای هر جلسه آموزشی به منظور احترام و تکریم کادآور.
- ۲) رعایت موازین شرعی و آموزش اصول برخورد با کادآور و حفظ شان والای انسانی کادآور.
- ۳) آموزش رعایت اصول اخلاقی هنگام کار با کادآور.
- ۴) دقت اعضای هیئت علمی، دانشجویان و دیگر کارکنان سالن تشریح در جهت جلوگیری از خارج شدن و دور ریخته شدن بقایا و بافت‌های کادآور به منظور امکان دفن کادآور در پایان کار.

## کدهای رفتاری اختصاصی اعضای هیئت علمی گروه فیزیولوژی و فارماکولوژی

- ۱) آموزش به دانشجو، نسبت به پرهیز از خوردن و آشامیدن با توجه به وجود مواد شیمیایی و بعضاً حیوانات آزمایشگاهی در آزمایشگاه.
- ۲) آموزش به دانشجو، برای پوشیدن روپوش سفید، هنگام کار در آزمایشگاه.
- ۳) آموزش به دانشجو، نسبت به استفاده از ماسک و دستکش، هنگام کار با حیوانات.
- ۴) آموزش به دانشجو در جهت عدم همراه داشتن هرگونه دوربین عکس برداری و فیلم برداری هنگام کار با حیوانات و یا در جلسات گرفتن فشارخون و نوار قلب.
- ۵) رعایت تفکیک جنسیتی در گروه‌بندی کلاس عملی در صورت امکان.
- ۶) آموزش به دانشجو، نسبت به پرهیز از هرگونه شوخی موقع کار در آزمایشگاه؛ مخصوصاً هنگام کار با حیوانات.
- ۷) آموزش به دانشجو، نسبت به پرهیز از آزار حیوانات در مراحل مختلف آزمایش.
- ۸) آموزش به دانشجو در جهت استفاده حداقلی از تعداد حیوانات در مراحل مختلف آزمایش.
- ۹) آموزش به دانشجو، نسبت به رعایت اصول کار با حیوانات بر اساس پروتکل‌های مصوب.

## کدهای رفتاری اختصاصی اعضای هیئت علمی گروه فیزیک پزشکی

- ۱) انجام برنامه بازبینی مجدد (Double check)، طراحی درمان‌های انجام شده و اصلاح خطاهای احتمالی.
- ۲) کنترل کیفی هفتگی و ماهانه و رفع یا گزارش موارد در حد اقدام (Action level).
- ۳) انجام طراحی درمان بهینه.
- ۴) پیشنهاد و اخطار در مورد عوارض احتمالی اجرای پروتکل درمانی به پزشک معالج و اصلاح آن.
- ۵) رعایت اصول حفاظت فردی در مقابل اشعه.
- ۶) اطمینان از عدم حضور همراهان و بیماران در منطقه تحت کنترل از نظر اشعه.
- ۷) اطمینان از اجرای صحیح طراحی درمان (Set up) بیماران معالجه شونده در روز اول.
- ۸) محاسبه وقفه‌های درمانی بیماران در صورت قطع موقت (ایجاد وقفه) درمان.
- ۹) قرار دادن تجهیزات کنترل کیفی، دوزیمتری، قالب‌سازی و طراحی درمان بعد از استفاده در محل مشخص خود
- ۱۰) تلاش در جهت دریافت و فراگیری روش‌های جدید طراحی درمان، کنترل کیفی و دوزیمتری.
- ۱۱) نصب فیلم بچ در محیط کار.
- ۱۲) تلاش در جهت حصول بالاترین حد بهره‌وری تشخیصی و درمانی از پرتوهای یون‌ساز و حفاظت در برابر اشعه.
- ۱۳) استفاده هوشمندانه از اصول فیزیک تشعشع و رادیو بیولوژی در شرایط بالینی جهت کمترین مقدار دوز دریافتی توسط بیماران.
- ۱۴) پیش‌بینی اصول ایمنی در بخش مربوطه در جهت جلوگیری از آسیب‌رسانی به محیط پیرامونی.

## کدهای رفتاری اختصاصی اعضای هیئت علمی گروه کودکان

- ۱) رعایت اصول رفتاری در نحوه برخورد با کودک و والدین وی در هنگام اخذ شرح حال و معاینه.
- ۲) دقت در اطلاع‌رسانی وضع بیمار یا بیماری وی به والدین و خبرهای بد.
- ۳) استفاده از ادبیات پزشکی در بحث‌های بالینی بر بالین بیمار، بخصوص در راندهای پزشکی جهت جلوگیری از ایجاد ابهام و شبهه برای خانواده بیمار.
- ۴) رعایت اصول اخلاقی و رفتاری در برخورد با سایر همکاران و کادر درمان.
- ۵) رعایت موازین اخلاقی و بهداشتی در رابطه با معاینه کودکان.
- ۶) به حداقل رساندن اقدامات تهاجمی، تشخیصی و درمان بیش از حد استاندارد، از قبیل خون‌گیری‌های مکرر.
- ۷) حمایت‌طلبی و حمایت‌گری کودکان بد سرپرست در پیگیری بیمار.
- ۸) توجه به علائم و شواهد کودک‌آزاری و پیگیری قانونی آن.
- ۹) به حداقل رساندن زمان حضور بر بالین بیمار برای بحث‌های علمی.
- ۱۰) همراهی والدین بیماران خردسال تا جایی که امکان‌پذیر است.

## کدهای رفتاری اختصاصی دانشجویان گروه اتاق عمل در مراکز بالینی

- ۱) توجه به انجام پروتکل کاهش اضطراب و کنترل درد، در بیماران خاص (مانند افراد معلول ذهنی) و درمان‌هایی با نیاز به مدیریت بیشتر.
- ۲) توجه به علائم حیاتی و واکنش‌های بیمار، طی مراحل درمان و انجام سریع اقدامات لازم، بسته به نوع نیاز بیمار.
- ۳) اطلاع به بیمار در خصوص مشکلات و عوارض ایجادشده در پروسه درمان.
- ۴) اطمینان از باقی نماندن وسایل و تجهیزات پزشکی در موضع تحت جراحی.
- ۵) توجه به شرایط ارگونومیک، در قرارگیری بیمار روی تخت.
- ۶) جمع‌آوری پسماندهای حاصل از جراحی و رعایت اصول دفع بهداشتی پسماند.
- ۷) پایبندی به رعایت مقررات حاکم بر اتاق عمل، از جمله رعایت پوشش استاندارد، عدم استفاده از زیورآلات در هنگام اسکراب و...
- ۸) پرهیز از خوردن و آشامیدن در فضاهای مختص به عمل جراحی.
- ۹) پرهیز از حضور در اتاق عمل در صورت ابتلا به بیماری‌های واگیر.
- ۱۰) رعایت پوشش حداکثری بیمار در فرایند جراحی.

## کدهای رفتاری اختصاصی دانشجویان گروه بهداشت حرفه‌ای در محل کار یا کارآموزی

- ۱) حفظ محرمانگی اسرار صنعتی یا تجاری محل کارآموزی (مگر در موارد ضرورت که به لحاظ ایمنی، کارگران را تهدید کند و در آن صورت اطلاع به مربی).
- ۲) توضیح صحیح نتایج معاینات انجام شده در چارچوب نظارت بهداشت حرفه‌ای برای کارگر.
- ۳) آگاهی از اصول حفاظت از جامعه و محیط زیست.
- ۴) رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای هنگام بازدیدها و ارائه گزارش.
- ۵) حفظ محرمانگی نتایج بازرسی و ارزشیابی‌های انجام شده.
- ۶) دادن اجازه پرسش و پاسخ کافی به مراجعه کننده.
- ۷) صحبت به زبان ساده با مراجعه کنندگان و پرهیز از کاربرد واژگان تخصصی.

## کدهای رفتاری اختصاصی دانشجویان گروه بهداشت عمومی در محل کارآموزی

- ۱) اختصاص زمان کافی برای مشارکت مراجعه کنندگان.
- ۲) توجه به انجام پروتکل کاهش اضطراب و حمایت روحی روانی در مراجعه کنندگان بر حسب شرایط و نیاز.
- ۳) اجتناب از حضور در محل کارآموزی در صورت ابتلا به بیماری های واگیر.
- ۴) پایبندی به فراهم آوردن محیطی امن و سالم در حد وظایف و اختیارات خود.
- ۵) ایجاد فضای مناسب جهت پرسش و پاسخ کافی مراجعه کننده و رفع ابهامات آنان.
- ۶) احترام به اعتقادات دینی، فرهنگی، قومی و خانوادگی مراجعه کنندگان.
- ۷) صحبت به زبان ساده با مراجعه کنندگان و پرهیز از بکار بردن واژگان تخصصی.

## کدهای رفتاری اختصاصی دانشجویان گروه بهداشت محیط در محل کارآموزی

(۱) رعایت نکات ایمنی در آزمایشگاه‌های مربوطه.

(۲) تبعیت از قوانین ادارات مختلف از جمله شرکت آب و فاضلاب شهری و روستایی، هلال احمر، بیمارستان، شهرداری و...

(۳) برخورد مؤدبانه با کارکنان ادارات مختلف.

(۴) عدم دخالت در کار مربی در مواقع بازدید و موکول نمودن هرگونه پیشنهاد احتمالی به بعد از بازدید.

(۵) تمیز نمودن میز کار و وسایل مورد استفاده بعد از انجام آزمایش‌ها و قرار دادن وسایل در محل مربوطه.

## کدهای رفتاری اختصاصی دانشجویان گروه بیهوشی و هوشبری

- ۱) توجه به انجام اقدامات کاهش ترس و اضطراب به صورت چهره به چهره.
- ۲) توضیح روش‌های بیهوشی و عوارض احتمالی آن و بیان هزینه‌های آن به بیمار و روش‌های جایگزینی.
- ۳) پرهیز از مکالمه صریح در خصوص وخامت وضعیت بیمار در حال بیهوشی و قبل و بعد از آن در بالین بیمار.
- ۴) ایجاد امکان همراهی والدین بیماران خردسال در کنار بیمار خود بر اساس ضوابط موجود.
- ۵) رعایت حداکثری پوشش برای بدن بیماران.
- ۶) پرهیز از هرگونه بی‌احترامی و شوخی بر بالین بیمار بی‌هوش یا بیمار با درجه هوشیاری پایین.
- ۷) محافظت و امانت‌داری ارگان‌های خارج شده از بدن و بافت‌ها.
- ۸) توجه آموزش‌گیرنده به اینکه بیمار یک انسان و دارای شان والای انسانی است و نه یک ماکت آموزشی.
- ۹) انجام کلیه پروسیجرهای آموزشی (مثل لوله‌گذاری تراشه) تنها در حضور استاد مربوطه و با رعایت اصول علمی و حیاتی برای بیمار.
- ۱۰) انجام لوله‌گذاری اطفال، تنها پس از کسب تجربه کافی در بزرگ‌سالان و در حضور آموزش‌دهنده دارای صلاحیت علمی.
- ۱۱) اعلام عدم توانمندی خود در انجام پروسیجرهای حساس و اگذار شده به استاد مربوطه در کوتاه‌ترین زمان ممکن.

## کدهای رفتاری اختصاصی دانشجویان گروه پرستاری در مراکز بالینی

- ۱) جلب مشارکت بیمار در فرآیند درمان.
- ۲) توضیح روند اقدامات درمانی تجویز شده از ابتدا تا انتها به صورت واضح برای بیمار.
- ۳) اختصاص زمان کافی برای آموزش بیمار.
- ۴) توجه به انجام پروتکل کاهش اضطراب و کنترل درد در بیماران خاص (مانند افراد معلول ذهنی) و نمایش با نیاز به مدیریت بیشتر.
- ۵) انجام فرایندهای درمانی منطبق با دستورالعمل‌های موجود.
- ۶) انجام معاینات و مداخلات پرستاری یا پزشکی حساس در مورد بیماران غیر هم‌جنس تا حد امکان و با جلب رضایت وی و در حضور کارکنان هم‌جنس و یا همراه.
- ۷) توجه به شرایط ارگونومیک در قرارگیری بیمار روی تخت.
- ۸) گزارش سریع بروز خطا در محل کارآموزی به مربی.
- ۹) حصول اطمینان از رها نشدن بیمار و انتقال کامل مسئولیت مراقبت از وی به پرستار مسئول، پس از اتمام کارآموزی یا کارورزی.
- ۱۰) استفاده از واژگان تخصصی حرفه‌ای موقع صحبت با همکار بر بالین بیمار.

## کدهای رفتاری اختصاصی دانشجویان گروه پزشکی اجتماعی

- ۱) انجام صحیح مهارت اداره بیمار (Patient management) در سطح فردی.
- ۲) اختصاص زمان کافی برای مشارکت مراجعه کنندگان.
- ۳) توجه به انجام پروتکل کاهش اضطراب و حمایت روحی- روانی در مراجعه کنندگان بر حسب شرایط و نیاز.
- ۴) اجتناب از حضور در محل کارآموزی در صورت ابتلا به بیماری‌های واگیر.
- ۵) پایبندی به فراهم آوردن محیطی امن و سالم در حد وظایف و اختیارات خود.
- ۶) ایجاد فضای مناسب جهت پرسش و پاسخ کافی مراجعه کننده و رفع ابهامات آنان.
- ۷) احترام به اعتقادات دینی، فرهنگی، قومی و خانوادگی مراجعه کنندگان.
- ۸) صحبت به زبان ساده با مراجعه کنندگان و پرهیز از بکار بردن واژگان تخصصی.

## کدهای رفتاری اختصاصی دانشجویان دانشکده دندانپزشکی

- ۱) ارزیابی صحیح ظرفیت تصمیم‌گیری بیمار با توجه به قدرت درک وی از اطلاعات داده شده، فهم عوارض و نتایج درمان و پیامدهای عدم درمان.
- ۲) اختصاص زمان کافی برای آموزش بیمار و کسب اعتماد وی.
- ۳) دادن اجازه پرسش و پاسخ کافی به بیمار.
- ۴) بیان حقایق در جهت توانمندسازی بیمار برای تصمیم‌گیری صحیح، عدم فریب بیمار و ایجاد جو اطمینان و اعتماد بین پزشک و بیمار.
- ۵) توجه به تخصیص منابع و عدالت اجتماعی و درمان‌ها و پرهیز از پذیرش درخواست‌های غیر مؤثر و بی‌فایده.
- ۶) نظارت بر دفع پسماندهای ویژه دندانپزشکی همچون آمالگام و پرهیز از ایجاد آلودگی محیط زیست.
- ۷) انجام پروتکل کاهش اضطراب و کنترل درد در بیماران خاص (مانند افراد معلول ذهنی) درمان‌های نیازمند مدیریت بیشتر (مانند درمان‌های ریشه).
- ۸) پوشاندن اشتباهات ثبت پرونده، فقط با یک خط ساده و پرهیز از تغییر شکل دادن، مخدوش کردن یا استفاده از قلم غلط‌گیر.
- ۹) رعایت اولویت‌بندی درمان‌ها بر اساس درد، عفونت، عملکرد و زیبایی.
- ۱۰) اطلاع به بیمار در صورت آلودگی به بیماری قابل انتقال و محدود نمودن فعالیت‌های خود به مواردی که برای بیمار و سایر کارکنان مشکل‌زا نیست.

## کدهای رفتاری اختصاصی دانشجویان رادیوتراپی

- ۱) حفظ حریم بیمار با رعایت اصول شرعی و تفکیک جنسی و رعایت طرح انطباق.
- ۲) تلاش در جهت کاهش احساس درد بیماران، در پروسیجرهای دردناک با استفاده از روش‌های مجاز.
- ۳) بیان عوارض مربوط به داروها یا درمان‌های غیر دارویی برای بیمار و همراهان.
- ۴) همدلی با بیمار و خانواده وی.
- ۵) ارجاع مشکلات و عوارض درمان و خطاهای احتمالی به پزشک معالج و توصیه به بیماران جهت مراجعه هفتگی به پزشک معالج و عدم توصیه خودسرانه به بیماران.
- ۶) حفظ مرزبندی حرفه‌ای در ارتباط با بیمار (Professional Distance).
- ۷) رعایت اصول بهداشتی و پوشش حرفه‌ای.
- ۸) رعایت اصول پرتونگاری هنگام درمان بیمار بر اساس پروتکل‌های علمی.
- ۹) رعایت حفاظت فردی در مقابل اشعه.
- ۱۰) اطمینان از عدم حضور همراهان و بیماران در منطقه تحت کنترل از نظر اشعه و آموزش خطرات و عوارض اشعه به بیمار و همراهان.
- ۱۱) اطمینان از پوزیشن صحیح بیماران طبق دستور پزشک معالج از ابتدای فرآیند درمان.
- ۱۲) گزارش تغییرات و مشاهده هرگونه خطا و مشکلات بیماران به پزشک معالج و توصیه به بیماران جهت مراجعه هفتگی به پزشک معالج و عدم انجام اقدام خودسرانه.
- ۱۳) مشایعت بیماران ناتوان جهت قرارگیری روی تخت شتاب‌دهنده قبل و بعد درمان و اطمینان و سپردن بیماران ناتوان بعد درمان به همراهان.
- ۱۴) استفاده و به‌کارگیری صحیح وسایل و تجهیزات با رعایت اصول علمی.
- ۱۵) اطمینان از تکمیل و پر کردن پرونده درمانی بیماران.

## کدهای رفتاری اختصاصی دانشجویان گروه رادیولوژی

- ۱) رعایت اصول حفاظت در برابر اشعه برای خود، بیمار و سایرین.
- ۲) انجام صحیح تکنیک‌های تصویر برداری.
- ۳) هدایت و راهنمایی بیمار در مراحل مختلف تصویر برداری.

## کدهای رفتاری اختصاصی دانشجویان گروه روان پزشکی

- ۱) برقراری ارتباط مناسب با بیمار، همراه، مربی و کارکنان.
- ۲) رفتار با شفقت و مهربانی در جهت رفع نگرانی، ترس و رنج بیمار و خانواده.
- ۳) همدلی با بیمار و خانواده وی.
- ۴) مدارا با هیجانات ابراز شده بیمار.
- ۵) برقراری ارتباط در مورد بیماران سایکوتیک در صورت لزوم با سرپرست قانونی و یا قیم وی.
- ۶) اجتناب از رفتاری که سبب انگ اجتماعی می شود.
- ۷) رعایت دقیق و کامل حقوق بیمار و ملاحظات اخلاقی مرتبط در تهیه شرح حال.
- ۸) حفظ مرزبندی حرفه‌ای در ارتباط با بیمار (Professional Distance).
- ۹) حصول اطمینان از رها نشدن بیمار و انتقال کامل مسئولیت مراقبت از وی به شخص مسئول پس از اتمام کارآموزی یا کارورزی.
- ۱۰) تلاش در جهت فراهم آوردن محیطی امن و سالم برای بیمار در حد وظایف و اختیارات خود.

## کدهای رفتاری اختصاصی دانشجویان گروه زنان و زایمان

- ۱) انجام معاینات و مداخلات پرستاری یا پزشکی حساس در مورد بیماری غیر هم جنس حدالمقدور و با جلب رضایت وی در حضور کارکنان هم جنس و یا همراه.
- ۲) رعایت اصول ایمنی، سلامت و امنیت بیمار هنگام معاینه.
- ۳) اطمینان از رها نشدن بیمار و انتقال کامل مسئولیت مراقبت از وی به شخص مسئول، پس از اتمام کارآموزی یا کارورزی.
- ۴) رعایت تکریم زنان باردار با توجه به شرایط خاص این قشر درمان گیرنده، بخصوص در مادران باردار پرخطر.
- ۵) رعایت موازین لازم برای بی خطر بودن مداخلات پزشکی.
- ۶) کسب رضایت ولی یا قیم بیمار جهت استفاده از اطلاعات وی در زمینه‌های تحقیقاتی و آموزشی.
- ۷) عدم انجام پروسیجرهای غیرقانونی نظیر سقط.
- ۸) رعایت انجام پروسیجرها با توجه به اندیکاسیون های علمی و ضوابط قانونی.
- ۹) رعایت حریم خصوصی بیمار هنگام معاینه.

## کدهای رفتاری اختصاصی دانشجویان گروه علوم آزمایشگاهی

- ۱) خودداری از اعلام و تفسیر نتایج آزمایش‌ها به بیماران و همراهان وی و ارجاع بیمار به پزشک معالج.
- ۲) انجام تمام مراحل آزمایش شامل جمع‌آوری، انتقال و نگهداری نمونه‌های بیماران و انجام آزمایش‌ها و دفع ایمن نمونه‌ها بر اساس دستورالعمل‌های استاندارد.
- ۳) تهیه نمونه‌ها از بیمار به میزان مناسب و متناسب با درخواست آزمایش.
- ۴) اطمینان از سلامت روحی و روانی مراجعه‌کننده، جهت حفظ ایمنی و اطلاع به استاد مربوطه در صورت وجود مخاطره.
- ۵) خودداری از افشای نتایج آزمایش‌ها به افراد غیرمسئول و غیرمرتبط.

## کدهای رفتاری اختصاصی دانشجویان گروه علوم تشریح

- ۱) قرائت فاتحه و طلب غفران الهی در ابتدای هر جلسه آموزشی به منظور احترام و تکریم کادآور.
- ۲) تلاش در جهت خودداری از تشریح و تخریب بیش از حد کادآور.
- ۳) پوشیده بودن همه بخش‌های کادآور به جز نواحی مورد نظر برای تشریح.
- ۴) خودداری از هرگونه شوخی و استهزاء در ارتباط با کادآور.
- ۵) انتقال اندام‌های تشریح شده به محل اصلی خود در کادآور در پایان هر جلسه.
- ۶) رعایت نکات ایمنی از قبیل استفاده از روپوش بلند و سفید هنگام حضور در آزمایشگاه، استفاده از دستکش و خودداری از پوشیدن کفش‌های جلوباز.
- ۷) پرهیز از هرگونه خوردن و آشامیدن.
- ۸) توجه به تفکیک جنسیتی گروه‌ها در تعیین گروه‌های کلاس عملی در صورت امکان.
- ۹) تلاش اعضای هیئت علمی، دانشجویان و دیگر کارکنان سالن تشریح در جهت جلوگیری از دورریختن شدن بقایا و بافت‌های کادآور به منظور امکان دفن کادآور در پایان کار.
- ۱۰) رعایت اصول کنترل عفونت و اطلاع به مدرس در صورت بروز هرگونه جراحت یا آسیب.

## کدهای رفتاری اختصاصی دانشجویان گروه فوریت‌های پزشکی

- ۱) اظهار نظر در خصوص وضعیت بیمار در حد صلاحیت علمی و حرفه‌ای خود.
- ۲) انجام خدمات درمانی و مراقبتی در حد صلاحیت شغلی خود.
- ۳) گزارش سریع اشتباهات دارویی یا سایر فعالیت‌های مراقبتی و درمانی به مربی یا مسئول مربوطه.
- ۴) تلاش در جهت ثبت صحیح گزارش‌ها.
- ۵) پایبندی به اصول انسانی و نوع دوستی در مراجعه به اماکن خصوصی.
- ۶) دادن اطمینان خاطر به بیمار و همراهان، در مورد انجام نهایت تلاش در ارائه مراقبت.
- ۷) عدم برقراری ارتباط و صمیمیت بیش از حد لازم با بیمار و همراهان و داشتن رفتار رسمی.
- ۸) عدم پذیرش هرگونه هدیه از جانب بیمار و همراهان.
- ۹) رعایت تمام نکات لازم برای حفظ سلامتی خود و بیمار در مأموریت‌های اورژانس برحسب مورد.
- ۱۰) استفاده از واژگان تخصصی حرفه‌ای موقع صحبت با همکار بر بالین بیمار.
- ۱۱) عدم مداخله، قضاوت و درگیر نشدن در دعوای فAMILI و خانوادگی سر صحنه در مأموریت‌های اورژانس.
- ۱۲) پرهیز از شوخی و خنده و سایر فعالیت‌های منجر به ایجاد حساسیت و آزرده‌گی (مانند بی‌تفاوتی، جویدن آدامس، خوب گوش ندادن و ...)
- ۱۳) کنترل خشم و عصبانیت در مواجهه با پرخاشگری لفظی و فیزیکی بیمار و همراه.
- ۱۴) توجه به مدیریت زمان در مأموریت‌های اورژانس.

## کدهای رفتاری اختصاصی دانشجویان گروه فیزیک پزشکی

- ۱) انجام برنامه بازبینی مجدد (Double check)، طراحی درمان‌های انجام‌شده و اصلاح خطاهای احتمالی.
- ۲) انجام کنترل کیفی هفتگی و ماهانه و رفع یا گزارش موارد در حد اقدام (Action level).
- ۳) انجام طراحی درمان بهینه.
- ۴) پیشنهاد و اخطار در مورد عوارض احتمالی اجرای پروتکل درمانی به پزشک معالج و اصلاح آن.
- ۵) رعایت اصول حفاظت فردی در مقابل اشعه.
- ۶) اطمینان از عدم حضور همراهان و بیماران در منطقه تحت کنترل از نظر اشعه.
- ۷) اطمینان از اجرای صحیح طراحی درمان (Set up) بیماران معالجه‌شونده در روز اول.
- ۸) محاسبه وقفه‌های درمانی بیماران در صورت قطع موقت (ایجاد وقفه) درمان.
- ۹) قرار دادن تجهیزات کنترل کیفی، دوزیمتری، قالب‌سازی و طراحی درمان بعد از استفاده در محل مشخص خود.
- ۱۰) تلاش در جهت دریافت و فراگیری روش‌های جدید طراحی درمان، کنترل کیفی و دوزیمتری.
- ۱۱) نصب فیلم بچ در محیط کار.
- ۱۲) تلاش در جهت حصول بالاترین حد بهره‌وری تشخیصی و درمانی از پرتوهای یون‌ساز و حفاظت در برابر اشعه.
- ۱۳) استفاده هوشمندانه از اصول فیزیک تشعشع و رادیو بیولوژی در شرایط بالینی جهت کمترین مقدار دوز دریافتی توسط بیماران
- ۱۴) پیش‌بینی اصول ایمنی در بخش مربوطه جهت جلوگیری از آسیب‌رسانی به محیط پیرامون.

## کدهای رفتاری اختصاصی دانشجویان گروه کودکان

- ۱) توانایی برقراری ارتباط مناسب با بیمار، همراه، مربی و کارکنان.
- ۲) رفتار با شفقت و مهربانی در جهت رفع نگرانی، ترس و رنج بیمار و خانواده.
- ۳) همدلی با بیمار و خانواده وی.
- ۴) رعایت دقیق و کامل حقوق بیمار و ملاحظات اخلاقی مرتبط در تهیه شرح حال.
- ۵) گزارش سریع بروز خطا در محل کارآموزی به مربی.
- ۶) حصول اطمینان از رها نشدن بیمار و انتقال کامل مسئولیت مراقبت از وی به شخص مسئول پس از اتمام کارآموزی یا کارورزی.
- ۷) تلاش در جهت فراهم آوردن محیطی امن و سالم برای بیمار در حد وظایف و اختیارات خود.
- ۸) عدم استفاده از مواد معطر و آرایشی.
- ۹) توجه به رعایت پوشش حداکثری و اصول بهداشتی (پوشش موی سر، شستن دست‌ها، کوتاه بودن ناخن‌ها و لباس فرم مناسب و ...) بخصوص در NICU و ICU.
- ۱۰) انجام کلیه پروسیجرهای آموزشی (مثل رگ گیری) تنها در حضور استاد مربوطه و با رعایت اصول علمی و حیاتی برای بیمار و عدم تکرار در صورت عدم موفقیت.
- ۱۱) کسب رضایت ولی یا قیم بیمار جهت استفاده از اطلاعات وی در زمینه‌های تحقیقاتی و آموزشی.
- ۱۲) امکان حضور و در آغوش گرفتن نوزادان نارس و بدحال در NICU توسط والدین با توجه به اصول علمی.
- ۱۳) امکان حضور و در آغوش گرفتن بیماران بدحال در ICU P توسط والدین با توجه به اصول علمی.
- ۱۴) خودداری از ناشتایی طولانی مدت بیمار، مگر در موارد خاص.
- ۱۵) سعی در شروع هرچه سریع‌تر تغذیه در کودکان بستری مگر در موارد خاص.
- ۱۶) ترویج تغذیه با شیر مادر.
- ۱۷) خودداری از تبلیغ تغذیه با فرمولا (شیر مصنوعی).
- ۱۸) بیان عوارض مربوط به داروها یا درمان‌های غیر دارویی برای ولی بیمار.
- ۱۹) تلاش در جهت کاهش احساس درد در کودکان، در پروسیجرهای دردناک با استفاده از روش‌های مجاز.

## کدهای رفتاری اختصاصی دانشجویان گروه مامایی در مراکز بالینی

- ۱) توضیح علل انجام اقدامات تشخیصی (از قبیل سونوگرافی، بررسی سلامت جنین و ...) به بیمار قبل از انجام.
- ۲) اختصاص زمان کافی برای آموزش نکات بعد از زایمان و یا جراحی.
- ۳) توجه به انجام پروتکل کاهش اضطراب و کنترل درد، در بیماران خاص (مانند افراد معلول ذهنی) و نمایش با نیاز به مدیریت بیشتر.
- ۴) اطلاع از مشکلات و عوارض ایجادشده در فرایند درمان به بیمار.
- ۵) توجه به شرایط ارگونومیک در قرارگیری بیمار روی تخت.
- ۶) رعایت حریم خصوصی بیمار، هنگام معاینات.
- ۷) توجه ویژه به گروه‌های آسیب‌پذیر نظیر زنان باردار، نوزادان و سالمندان.
- ۸) انجام مراقبت‌ها یا مداخلات مامایی با احترام کامل به بیمار و حفظ شأن وی.

## کدهای رفتاری اختصاصی واحد امور تغذیه

- ۱) نظرسنجی دوره‌ای از گیرندگان خدمت، در مورد کیفیت و کمیت مواد غذایی، جهت برنامه‌ریزی هرچه بهتر.
- ۲) کنترل کیفیت مواد اولیه مصرفی، جهت طبخ غذا در آشپزخانه، از نظر داشتن علامت استاندارد، تاریخ تولید و انقضاء، کنترل علائم ظاهری محصول، از نظر رنگ، طعم و ... در آشپزخانه.
- ۳) آزمودن غذای تهیه شده توسط کارشناس مربوطه، جهت اطمینان از کیفیت، طعم و ظاهر غذا.
- ۴) همکاری و هماهنگی با مسئول بهداشت محیط، برای نظارت بر بهداشت و سلامت فردی کارکنان، بخش تغذیه و بهداشت اماکن تهیه غذا.
- ۵) رعایت اصول ایمنی و بهداشتی مواد غذایی و مصرف کنندگان با توجه به تبعات مختلف آن.
- ۶) پایبندی به اصول تعارض منافع.

## کدهای رفتاری اختصاصی مدیران و کارکنان امور مالی

- ۱) دقت در محاسبات، پرداخت‌ها و دریافت‌ها و اعلام و تصحیح اشتباهات در اولین فرصت ممکن.
- ۲) رازداری نسبت به مبالغ واریزی به حساب افراد و واحدها.
- ۳) پرهیز از پذیرش هدیه یا امتیاز خاص که ممکن است موجب معذوریت در انجام وظایف (کمتر یا بیشتر از استاندارد) در زمان حال یا آینده شود.
- ۴) عدم واریز حساب دولتی به حساب شخصی خود.
- ۵) ممیزی داخلی اطلاعات مالی واحدهای مختلف.
- ۶) دقت و نظارت در هزینه کرد بودجه‌های دانشگاه.
- ۷) عدالت در تخصیص منابع مالی به واحدهای مختلف.
- ۸) حفظ اسناد و مدارک، جهت پیگیری‌های آتی و داشتن فایل پشتیبان.
- ۹) شفافیت در گزارش به مقام مافوق.
- ۱۰) نظارت بر امور مالی قراردادهای منعقدشده.

## کدهای رفتاری اختصاصی کارکنان امور آموزشی و تحصیلات تکمیلی

- ۱) اشراف کامل کارشناسان به آئین‌نامه‌های آموزشی و بخشنامه‌های الحاقی به روز، جهت راهنمایی صحیح دانشجویان.
- ۲) حفظ اسرار دانشجویان و فارغ‌التحصیلان و عدم در اختیار قرار دادن آن‌ها به دیگران، بدون هماهنگی با مدیران مربوطه.
- ۳) رعایت عدالت در انجام امور دانشجویان در حیطه وظایف محوله.
- ۴) انجام به موقع امور مربوط به روندهای آموزشی و فارغ‌التحصیلان (تکمیل صحیح پرونده آموزشی دانشجو از ثبت نام تا فارغ‌التحصیلی).
- ۵) برخورد مناسب با در نظر گرفتن سن و تفاوت‌های فرهنگی، جنسیتی و روحی- روانی دانشجو (گذراندن دوره‌های روانشناسی برخورد با دانشجویان).
- ۶) پاسخگویی در اسرع وقت.

## کدهای رفتاری اختصاصی بازرسان بهداشت محیط و حرفه ای

- ۱) استفاده از یونیفرم مشخص شده هنگام بازدید.
- ۲) معرفی خود و ارائه کارت شناسایی معتبر (کارت بازرسی) هنگام بازدید.
- ۳) ارائه اطلاعات و توضیحات کافی و آموزش‌های لازم در هنگام ارائه خدمت.
- ۴) اجرای دقیق قانون، بدون در نظر گرفتن ارتباطات نسبی و سببی و تأثیرات منطقه‌ای و بومی و اعمال سلیقه شخصی.
- ۵) تهیه و ارائه مستندات لازم و شفاف قانونی به منظور پاسخ گوئی به مردم و مسئولین و پذیرش انتقادات سازنده از خدمت گیرندگان.

## کدهای رفتاری اختصاصی کارکنان واحد تأسیسات

(۱) احساس مسئولیت نسبت به انجام امور محوله، در زمان تعیین شده.

(۲) صرفه‌جویی در مصرف لوازم.

(۳) دقت در حفظ ایمنی کلیه تأسیسات و نیروی انسانی.

## کدهای رفتاری اختصاصی کارکنان واحد تحقیقات و فناوری

- ۱) حفظ محرمانگی پروپوزالها، یوزر و پسورد سامانه پژوهشی و سایر اطلاعات شخصی پژوهشگران.
- ۲) حفظ محرمانگی ایده‌های پژوهشگران و عدم انتشار آنها.
- ۳) تأکید بر حفظ مالکیت معنوی طرح‌های تحقیقاتی.
- ۴) عدم مداخله غیر کارشناسی کارکنان پژوهش، در طرح‌های تحقیقاتی و ایده‌های سایر پژوهشگران.
- ۵) رعایت تمامی موارد اخلاقی مربوط به تعارض منافع.\*

### \*تعارض منافع

تعارض منافع (Conflict of Interest) به شرایطی اطلاق می‌شود که در آن، یک فرد یا سازمان با منافع مختلفی مواجه است (مالی، احساسی، خانوادگی، حزبی، ملی، ...) به طوری که هر یک از آن منافع می‌توانند تصمیم صحیح آن فرد یا سازمان را فاسد نمایند.

## کدهای رفتاری اختصاصی کارکنان واحد تربیت بدنی

- ۱) حفظ روحیه ورزشکاری و برخورد عادلانه و منصفانه به عنوان الگوی ورزشی.
- ۲) توجه به شرایط روحی - روانی و جسمانی افراد، هنگام انتخاب رشته ورزشی و تکلیف به انجام آن.
- ۳) کنترل مجوزهای قانونی و شخصی، در ثبت و ضبط فعالیت‌های ورزشی.
- ۴) حفظ حریم شخصی افراد مراجعه کننده به اماکن ورزشی (وسایل افراد، ایرادات جسمانی احتمالی و ...).

## کدهای رفتاری اختصاصی کارکنان دانشکده دندانپزشکی

- ۱) آشنایی با اصول و قوانین کنترل عفونت.
- ۲) عدم تبعیض بین افراد، جهت ارائه و دریافت خدمات.
- ۳) توضیح علل انتظار طولانی بیش از زمان مشخص شده به مراجعه کنندگان با توجه به آموزشی بودن دانشکده.
- ۴) دقت به فاکتورهایی چون شرایط فیزیولوژیک بیماران، سن و جنس بیمار، اولویت درمانی، ناتوانی، بیماران خاص و ... در نوبت‌دهی‌ها.
- ۵) خودداری از اعلام نظر غیر کارشناسانه به بیماران.
- ۶) پرهیز از پذیرش هدیه یا امتیاز خاص، از طرف بیماران یا دانشجویان که ممکن است موجب معذوریت در انجام وظایف (کمتر یا بیشتر از استاندارد) در زمان حال یا آینده شود.
- ۷) آشنایی با اصول ارجاع بیماران و پرهیز از سوق دادن بیمار به سمت شخص، محل یا مرکز خاصی.
- ۸) عدم حضور و مکالمه غیرضروری با دندان‌پزشک حین ارائه خدمات درمانی.

## کدهای رفتاری اختصاصی کارکنان دبیرخانه

- (۱) پرهیز از پذیرش بسته‌های مشکوک و بی‌نام و نشان.
- (۲) راهنمایی به موقع و ارائه اطلاعات لازم، در خصوص نامه‌های موجود به مراجعه کنندگان و جلوگیری از سرگردانی آنها.
- (۳) خودداری از تسلیم مدارک و اسناد و نامه و یا افشای محتویات آنها به اشخاصی که حق دریافت آنها را ندارند.

## کدهای رفتاری اختصاصی رانندگان

- ۱) رعایت اصول قوانین و مقررات رانندگی.
- ۲) حضور به موقع در محل سوار شدن و همچنین انتقال مدیران و مسافران در وقت تعیین شده.
- ۳) رانندگی صحیح، برای جلوگیری از آسیب رساندن به خودرو و افراد.
- ۴) عدم دخالت در مکالمات اداری سرنشینان.
- ۵) راز داری در قبال مکالمات مطرح شده‌ی سرنشینان.
- ۶) عدم استفاده از خودرو دانشگاه برای امور شخصی خود و سرنشینان.

## کدهای رفتاری اختصاصی کارکنان واحد فناوری اطلاعات

- ۱) اجتناب از آسیب رساندن به دیگران، از طریق تخصص خود.
- ۲) احترام به حق مالکیت دیگران، از جمله حق تألیف و حق اختراع.
- ۳) اعتبار قائل شدن برای مالکیت فکری.
- ۴) رعایت حریم شخصی دیگران، در حوزه کاری خود.
- ۵) محترم شمردن محرمانگی.
- ۶) تلاش در جهت دستیابی به بالاترین کیفیت، کارآیی و رتبه در فرآیندها و محصولات حرفه‌ای.
- ۷) کسب و حفظ صلاحیت و شایستگی حرفه‌ای.
- ۸) اطلاع از قوانین موجود مربوط به کار حرفه‌ای، فناوری اطلاعات، احترام به آن‌ها.
- ۹) ارائه ارزیابی‌های کامل و جامعی از سامانه‌های رایانه‌ای و تأثیرات آن‌ها، از جمله تحلیل ریسک‌های ممکن.
- ۱۰) رعایت قراردادها، توافقات و مسئولیت‌های سپرده‌شده به وی.
- ۱۱) افزایش درک عمومی از رایانه‌ها و نتایج آن.
- ۱۲) دسترسی به منابع رایانه‌ای و ارتباطی، فقط در صورتی که حق دسترسی برای وی تعریف شده است.
- ۱۳) راست‌کردار و مستقل عمل کردن در قضاوت‌های خود و اجتناب از دسترسی و ارائه غیرقانونی به اطلاعات همکاران.
- ۱۴) داشتن رویکرد اخلاقی به مدیریت تولید و نگهداری نرم‌افزار.
- ۱۵) بهبود صحت و اعتبار حرفه مهندسی نرم‌افزار و سازگاری آن با مصالح عمومی.
- ۱۶) منصف و حمایتگر و پشتیبان بودن نسبت به همکاران.
- ۱۷) پذیرش مسئولیت آثار و پیامدهای اعمال خود.
- ۱۸) پذیرش مسئولیت اعمال افراد تحت سرپرستی خود.
- ۱۹) به اشتراک گذاشتن دانش، تجربه و ارزش‌های خود.
- ۲۰) عدم انتشار اطلاعات در دسترس.

## کدهای رفتاری اختصاصی کارکنان گزینش

- ۱) حفظ اسرار افرادی که مورد گزینش و تحقیق قرار گرفته‌اند.
- ۲) پایبندی به اصول و قوانین و عدالت و شیوه‌نامه‌های مدون، در گزینش و مصاحبه افراد.
- ۳) پایبندی به قوانین و عدالت، در ثبت مستندات مربوط به مصاحبه.
- ۴) رعایت عدالت و عدم اعمال سلیقه شخصی و پیش‌داوری، در مصاحبه و گزینش افراد.
- ۵) احترام به تفاوت‌های فرهنگی و قومیتی افراد.
- ۶) رعایت ادب و احترام در مراحل مصاحبه.

## کدهای رفتاری اختصاصی کارکنان مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

- ۱) حفظ محرمانگی اطلاعات ارزشیابی اعضای هیئت علمی.
- ۲) حفظ محرمانگی اطلاعات شناسنامه ای دانشجویانی که اعضای هیئت علمی را ارزشیابی نموده اند.
- ۳) حفظ محرمانگی اطلاعات و عدم دخالت در نتایج آزمون‌های به عمل آمده، برای داوطلبان ورود به هیئت علمی.
- ۴) حفظ محرمانگی اطلاعات مربوط به ارزشیابی آزمون‌های دانشجویان.
- ۵) پایبندی به تعامل و پاسخگویی عادلانه با کلیه مدرسان.
- ۶) امانت‌داری در دریافت مستندات مربوط به ارتقای سالیانه و ارزش‌گذاری عادلانه.

## کدهای رفتاری اختصاصی مسئولان خوابگاه

- ۱) رعایت دقت، صداقت و عدالت در انجام حضور و غیاب شبانه دانشجویان و رؤیت آنها با حفظ احترام.
- ۲) تعهد به رعایت اصول مدیریت بحران.
- ۳) تعهد به رعایت حفظ آرامش محیط خوابگاه.
- ۴) ثبت و گزارش کلیه غیبت ها و مشکلات پیش آمده در خوابگاه و اطلاع به مسئولان ذی ربط در اسرع وقت.
- ۵) مراقبت و حفظ ایمنی افراد و اموال و ساختمان.
- ۶) منعکس کردن نیازهای دانشجویان به مسئولان مربوطه، بدون دخل و تصرف.
- ۷) توانایی همدلی با دانشجویان و پاسخگویی به نیازهای آنان در چارچوب قوانین، در کلیه زمان های شبانه روز، بخصوص در موارد فوریت دار.
- ۸) حساسیت نسبت به وضعیت های غیرعادی و مشکلات رفتاری دانشجویان و گزارش به مسئولان مربوطه.

## کدهای رفتاری اختصاصی مسئولان دفاتر

- ۱) حفظ محرمانگی کلیه اطلاعات مربوط به محل کار.
- ۲) عدم دخالت در امور و عدم ارائه راهنمایی و مشاوره، در مورد مسائل اداری غیر مرتبط با وظیفه شغلی.
- ۳) نگهداری مستندات و پیام‌های کاغذی به روش مناسب و انتقال صحیح و به موقع آنها به مدیر.
- ۴) داشتن سعه صدر و حسن خلق و پاسخگویی مناسب به مراجعه کنندگان.

## کدهای رفتاری اختصاصی نگهبانان

- ۱) راهنمایی صحیح و رفتار توأم با احترام با مراجعه کنندگان.
- ۲) عدم تفتیش و سؤال پیچ کردن‌های غیر ضروری.
- ۳) عدم ترک محل خدمت در زمان شیفت.
- ۴) عدم مصرف دخانیات و داروهای مخل عملکرد.
- ۵) نظارت بر ورود و خروج کالا و کنترل آن به صورت مؤدبانه.
- ۶) نظارت بر ورود و خروج وسایط نقلیه و کنترل آن به صورت مؤدبانه.
- ۷) احساس مسئولیت در قبال بازدید، کنترل، نظارت و حفاظت محدوده حفاظتی، دانشکده‌ها و تأسیسات دانشگاه به‌طور شبانه‌روزی (بخصوص خوابگاه‌های دانشجویی).

## کدهای رفتاری اختصاصی کارکنان نهاد معظم رهبری

- ۱) حمایت و هدایت فکری تشکل‌های دانشجویی و دانشگاهی.
- ۲) مقابله با ترویج عقاید و افکار انحرافی و هجوم فرهنگی و تقویت روح خودباوری و استقلال فکری.
- ۳) بسط فرهنگ امر به معروف و نهی از منکر و اقامه نماز در دانشگاه‌ها.

## کدهای رفتاری اختصاصی نیروهای خدماتی

- ۱) حفظ امانت داری و اطلاع رسانی صحیح برای اشیاء پیدا شده.
- ۲) پاسخ گویی و برخورد مناسب با کارکنان در پذیرش انجام امور خواسته شده.
- ۳) عدم اشاعه مطالب مطرح شده در جلسات محیط کار.
- ۴) الزام به رعایت نکات بهداشتی در انجام وظایف محوله.

## کدهای رفتاری اختصاصی کارکنان واحد رفاه دانشجویی

- ۱) تلاش در جهت شناسایی دانشجویان کم بضاعت و اقدام به تأمین نیازهای آنان، در حد توان، بر اساس آیین نامه.
- ۲) تعهد به ارائه حداکثری خدمات رفاهی ممکن به دانشجویان. (تأمین سرویس ایاب و ذهاب، تأمین وسایل مورد نیاز دانشجویان در خوابگاه‌ها، رفع ایرادات ایجاد شده در اسرع وقت).
- ۳) عدم تبعیض بین دانشجویان در ارائه خدمات و تسهیلات.
- ۴) پایبندی و نظارت دقیق بر نظافت و امکانات خوابگاه‌های دانشجویی بر اساس اصول بهداشتی و استانداردهای ایمنی.
- ۵) رعایت حسن خلق، سعه صدر و اصول مربوط به بازدیدها، با حفظ شئون دانشجویی.
- ۶) تدوین و اجرای پروتکل‌های ایمنی مربوط به اماکن مختلف تجمع و زندگی دانشجویان.

## اصول اعلام خبر بد

اطلاع از اینکه چه چیزی قرار است گفته شود و آمادگی برای واکنش‌های منفی و ناامیدانه

۱- آماده کردن مکانی که قرار است خبر بد داده شود

- حفظ حریم خصوصی بیمار
- حضور افرادی که برای بیمار در محیط مهم هستند
- حفظ تماس چشمی با بیمار
- خاموش کردن تلفن همراه خود

۲- ارزیابی میزان درک بیمار از موقعیت حال حاضر با سؤالات open\_ended و ارزیابی اینکه بیمار تا چه حد می‌خواهد بداند.

۳- آماده کردن بیمار برای شنیدن خبر بد (خیلی متأسفم خبرهای بدی برای شما دارم، خیلی متأسفم باید بگویم...).

- صحبت به زبان ساده و عدم استفاده از اصطلاحات تکنیکی.
- دادن اطلاعات به بیمار به صورت تدریجی و کم‌کم.
- گرفتن بازخورد بعد از ارائه هر قسمت از اطلاعات جهت آگاهی از میزان فهم بیمار از اطلاعات داده شده.
- صحبت کردن به صورت امیدوارانه. (نمی‌گوییم سرطان شما پیشرفته است و کاری برای شما نمی‌توانیم انجام دهیم، بلکه می‌گوییم درد شما و علائم را به خوبی کنترل می‌کنیم).

۴- پاسخ‌دهی به واکنش‌های هیجانی بیمار که مهم‌ترین قسمت است.

- توجه و مشاهده تمامی احساسات بیمار
- پرسش از بیمار با سؤالات open\_ended جهت اطلاع از افکار و احساسات بیمار.
- ارائه یک برنامه واضح به بیمار جهت کاهش اضطراب وی و باید قبل از آن از بیمار سؤال شود که آمادگی بحث حاضر را دارد یا خیر.
- ارائه گزینه‌های درمانی به بیمار.

## کدهای رفتاری اختصاصی اعضای هیئت علمی بخش جنین‌شناسی در مرکز ناباروری

- (۱) پایبندی به اعلام صحیح نتایج آزمایش‌ها.
- (۲) پایبندی به حفظ اسرار مراجعه‌کننده و نتایج آزمایش‌ها.
- (۳) پایبندی به دقت در حفظ نمونه‌های آزمایش و محیط کشت.
- (۴) پایبندی به رعایت، حفظ و کنترل کیفیت در آزمایشگاه.
- (۵) الزام به رعایت پروتکل‌های مربوط به دفن بقایای انسانی.

## کدهای رفتاری اختصاصی کارکنان مرکز ناباروری

- ۱) ارتباط صحیح با مراجعه کننده به گونه‌ای که افراد راغب به درمان شوند (با توجه به شرایط خاص آنها).
- ۲) حفظ اسرار کلیه مراجعه کنندگان با توجه به حساسیت موضوع.
- ۳) ارائه اطلاعات صحیح و کافی به مراجعه کنندگان در رابطه با پروسه درمانی مورد نظر.
- ۴) عدم مداخله و مشاوره به مراجعه کننده در حیطه‌هایی که در آن تخصص ندارد.
- ۵) خودداری از دست کاری نتایج آزمایش‌ها.

## کدهای رفتاری اختصاصی متخصصان زنان و اورولوژی مرکز ناباروری

- ۱) نمونه برداری از مراجعه کننده بر اساس پروتکل های استاندارد و علمی.
- ۲) حفظ اسرار کلیه مراجعه کنندگان با توجه به حساسیت موضوع.
- ۳) اطلاع رسانی مناسب به مراجعه کننده، بخصوص در موارد اعلام خبر بد، بر اساس اصول علمی.
- ۴) پرهیز از بیان صریح در خصوص وضعیت مراجعه کننده در حال بیهوشی و قبل و بعد از آن در بالین بیمار.
- ۵) حمایت روحی- روانی و همدلی با مراجعه کننده.
- ۶) عدم کنجکاوی در مورد باورها و اعتقادات مراجعه کنندگان.
- ۷) عدم دخالت دادن اعتقادات خود در روند درمان.
- ۸) حفظ اصول ایمنی خود و همکاران.

## رفرنس های استفاده شده:

۱. لاریجانی باقر. پزشکی و ملاحظات اخلاقی، جلد ۱ مروری بر مبانی اخلاق پزشکی. چاپ اول. تهران. نشر برای فردا ۱۳۸۳
  ۲. لاریجانی باقر. پزشکی و ملاحظات اخلاقی، جلد ۲ تصمیم گیری در موارد بالینی چاپ اول. تهران. نشر برای فردا ۱۳۸۳.
  3. Professional responsibility in dentistry: a practical guide to law and ethics. Joseph P Graskemper, wily-blackwell, 1<sup>st</sup> edi , 2011
  4. An introduction to ethics, professionalism and ethical decision making. American college of dentists, revised 2012.
  5. The teaching and learning reflective practice in medicine, nursing and physiotherapy: a grounded theory study Ph.D Thesis Yadolah Zarezadeh Newcastle University 2009
  6. Development of a framework for assessing professionalism in medical students  
A Emadzadeh, F Farzad, H Gholami, A Bahari, Y Zarezadeh  
Future of medical education journal 4 (1), 8-12
  7. Momeni S, Abdolmaleki MR, Zarezadeh Y, Afshar L, Tayebi M, Shafieian M, Saedpanah M, Ghadimi T, Rezaei MJ. Development of standards of professionalism for the faculty members of kurdistan university of medical sciences. Journal of Advances in Medical Education. 2017 Dec 15;1(1):34-40
  8. Baile WF, Buckman R, Lenzi R, Glober G, Beale EA, Kudelka AP (2000) SPIKES – A Six Step Protocol for Delivering Bad News: Application to the Patient with Cancer. Oncologist 5:302-311
  9. Exploring the Components of Professional Ethics in Teaching, from the Perspective of Faculty Members in Iran. Health education and Health promotion. In press.
    - a. Arezoo Fallahi, Babak Nemat-Shahrbabaki, Roonak Shahoei, Farzad Aala, Soma Ahmadi
۱۰. دومین برنامه راهبردی اخلاق پزشکی در جمهوری اسلامی ایران، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، شورای عالی اخلاق پزشکی، ۱۳۹۶
۱۱. طراحی چارچوبی برای سنجش پروفشنالیزم در دندانپزشکی
۱۲. پایان نامه دکترای عمومی دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کردستان ۱۳۹۷ علی قدیری عشقی اساتید راهنما دکتر یدالله زاع زاده و دکتر افشین شادی کتابخانه دانشگاه علوم پزشکی
۱۳. بررسی دانش، نگرش و عملکرد دستیاران تخصصی بالینی در حیطه اخلاق پزشکی
۱۴. پایان نامه دکترای عمومی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کردستان ۱۳۹۳ سامان نعمتی استاد راهنما دکتر یدالله زاع زاده کتابخانه دانشگاه علوم پزشکی
۱۵. بررسی دیدگاه دانشجویان پزشکی در مورد ویژگیهای استاد برتر در دانشگاه علوم پزشکی کردستان در سال ۱۳۹۴ مهسا نوروزی اساتید راهنما دکتر یدالله زاع زاده، دکتر طیب قدیمی و فرزانه غریبی کتابخانه دانشگاه علوم پزشکی کردستان